

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Баянхонгор аймгийн Онцгой байдлын газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: **БНА-2025/038/НА-СТА-ТШЗ**

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn Баянхонгор хот 2025 оны 02 дүгээр сарын 05</p>	<p>Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, Тэргүүлэх аудитор: Б.Мөнхбат Утас: 70442584 Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn Ахлах аудитор: М.Алтантуяа Утас: 70442424 Цахим хаяг: altantuyam@audit.gov.mn Аудитор: Н.Бүнчинсүрэн Утас: 99049866 Цахим хаяг: bunchinsurenn@audit.gov.mn</p>
--	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	3
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	7
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	12
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН.....	16
4.1 Ерөнхий зүйл.....	16
4.2 Материаллаг байдал	16
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	16
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	17
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	17
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	17
4.5.1 Завсрын аудитын талаар	17
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	18
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ.....	20

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

**БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

310 дугаар байр, Лувсанданзанжанцангийн
өргөн чөлөө 3 дугаар гудамж, Номгон 1 дүгээр баг,
Баянхонгор сум, Баянхонгор аймаг, 64101
Утас: (976) 70442584

Цахим шуудан: procurement_bayankhongor@audit.gov.mn

2025.02.07 № 2/02
танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Баянхонгор аймгийн Онцгой байдлын газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Баянхонгор аймгийн Онцгой байдлын газрын оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторовын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан.

Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна. Цаашид тус байгууллагын чиг үүрэг өөрчлөгдөж татан буугдах, нэгдэх асуудал гараагүй тул байгууллагын тасралтгүй байдлын талаар нөхцөл үүсээгүй гэж үзсэн болно.

Аймгийн Онцгой байдлын газрын дээврийн засвар, Бууцагаан сумын онцгой байдлын байрны дотоод заслын ажлыг зохион байгуулахдаа засварын ажлын зураг төсөв байхгүй барилгын материал худалдан авч шаардах хуудсаар зарцуулсан нь Төсвийн тухай хуулийн 24 дүгээр зүйл: Төсвийн зарлага 24.6 дахь "Төсөв захирагчийн үйл ажиллагаа, хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, төсөл, арга хэмжээний урсгал болон хөрөнгийн зардлыг төлөвлөх, гүйцэтгэлийн хяналт хийхдээ

5020130

холбогдох норм, норматив, батлагдсан стандарт, зураг төсвийг үндэслэнэ.”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4 дэх "Үнэн зөв байх", 13 дугаар зүйлийн 13.5 дахь "Аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага, нягтлан бодогч нь үйлдвэрлэл, үйлчилгээний шат дамжлага, аж ахуйн үйл ажиллагааны хүрээнд гарсан хөрөнгө, эх үүсвэрийн хөдлөл, өөрчлөлт бүрийг анхан шатны баримтад бичгээр болон цахимаар бичилт хийж баталгаажуулна” гэсэн хуулийн заалтууд болон Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар 30.0 сая төгрөгийн авлагыг барагдуулах талаар арга хэмжээ авч ажиллах зөвлөмжийг хэрэгжүүлээгүй, авлагын үлдэгдэл 30.0 сая төгрөг байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын дүгнэлтийн үндэслэл болгосон зөрчил дутагдал нь төлөвлөлтийн шатанд бидний урьдчилан тогтоосон материаллаг байдлаас хэтэрсэн бөгөөд аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүссэн тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй зохистой гэж үзлээ.

Бусад асуудлын хэсэг

Баянхонгор аймгийн Онцгой байдлын газрын эзэмшлийн газарт “Би эйч энд ди” ХХК нь уурын зуухны барилга барьж, халаалтын үйл ажиллагаа явуулж байгаа зөрчилд өгсөн албан шаардлагын дагуу тус газар олголтын асуудал Шүүхийн байгууллагад шалгагдаж байгаа болно.

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 5 зорилтын хүрээнд 81 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр тусгаж, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлтийг 96.1 хувиар үнэлсэн байна.

Шалгагдагч байгууллагын санхүүгийн тайлангаас бусад үйл ажиллагааны тайлан, мэдээ, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлт зэрэг мэдээлэлтэй танилцсан. Танилцахад материаллаг буруу илэрхийлсэн зүйл илрээгүй.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

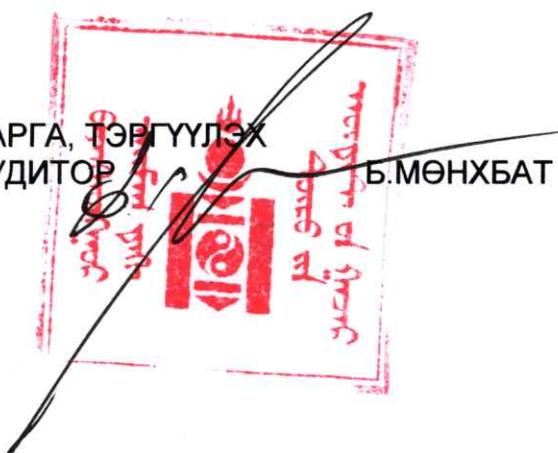
Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх

үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР Б.МӨНХБАТ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>1,043,427,937.16</u>	<u>1,224,557,268.42</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	00.00	52,772,000.00
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	00.00	52,772,000.00
3121	Төгрөг	00.00	52,772,000.00
31215	Нэмэлт санхүүжилтийн харилцах	00.00	52,772,000.00
33	АВЛАГА	30,000,000.00	30,000,000.00
335	Бусад авлага	30,000,000.00	30,000,000.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	30,000,000.00	30,000,000.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	1,013,427,937.16	1,141,785,268.42
351	Түүхий эд материал	2,380,137.27	2,429,022.27
35110	Тусгай зориулалттай материал	1,690,027.27	1,753,827.27
35130	Эм боох материал	690,110.00	675,195.00
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	139,133,700.00	114,529,961.00
354	Хангамжийн материал	666,302,616.89	787,335,286.15
35410	Бичиг хэргийн материал	952,540.00	1,082,540.00
35420	Аж ахуйн материал	33,755,115.88	34,099,115.88
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	16,716,684.00	47,908,384.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	5,964,965.00	44,978,420.00
35460	Хүнсний материал	180,000.00	105,000.00
35600	Мал амьтад	2,100,000.00	2,100,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>3,215,027,419.99</u>	<u>3,167,357,674.40</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	3,215,027,419.99	3,167,357,674.40
392	Биет хөрөнгө	2,523,152,859.99	2,475,483,114.40
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,292,983,359.64	1,321,193,959.64
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-683,352,872.00	-745,919,493.76
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	4,081,508,109.30	4,628,508,109.30
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2,264,269,790.53	-2,873,065,583.13
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	350,519,846.00	431,233,746.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-261,190,389.50	-289,630,970.81
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	31,652,455.98	31,652,455.98
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-24,697,858.90	-28,489,108.82
393	Биет бус хөрөнгө	691,874,560.00	691,874,560.00
39301	Програм хангамж	1,525,000.00	1,525,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,525,000.00	-1,525,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	691,874,560.00	691,874,560.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>4,258,455,357.15</u>	<u>4,391,914,942.82</u>
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>4,258,455,357.15</u>	<u>4,391,914,942.82</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	4,258,455,357.15	4,391,914,942.82
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1,156,582,358.27	1,156,582,358.27
51101	Өмч: - төрийн	1,156,582,358.27	1,156,582,358.27
512	Хуримтлагдсан үр дүн	2,735,809,918.91	2,869,269,504.58
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	2,735,809,918.91	2,735,809,918.91
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	133,459,585.67
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	366,063,079.97	366,063,079.97
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>4,258,455,357.15</u>	<u>4,391,914,942.82</u>

Баянхонгор аймгийн Онцгой байдлын газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,133,882,559.72	5,272,409,275.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	412,941,159.72	1,110,806,555.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	412,941,159.72	1,110,806,555.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	412,941,159.72	1,110,806,555.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	412,941,159.72	1,110,806,555.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,720,941,400.00	4,161,602,720.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	2,709,792,400.00	4,080,491,700.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	2,709,792,400.00	4,080,491,700.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	11,149,000.00	81,111,020.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	540,000.00	00.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	9,669,000.00	21,535,500.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	940,000.00	59,575,520.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	3,850,310,255.27	5,138,949,689.33
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,850,310,255.27	5,138,949,689.33
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3,837,209,185.38	5,096,990,152.90
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2,334,635,442.00	3,504,296,051.00
210101	Үндсэн цалин	1,609,783,813.00	2,268,663,898.00
210102	Нэмэгдэл	654,769,529.00	1,066,668,853.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	61,645,500.00	87,983,500.00
210104	Урамшуулал	8,436,600.00	80,979,800.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	70,688,758.68	94,247,728.97
210201	Тэтгэврийн даатгал	19,755,990.68	21,006,425.97
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,324,234.00	2,447,153.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,859,389.00	1,881,748.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	432,862.00	438,782.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	46,316,283.00	68,473,620.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	197,365,696.94	224,058,257.53
210301	Гэрэл, цахилгаан	17,095,055.74	19,110,907.53
210302	Түлш, халаалт	175,331,297.20	199,417,210.00
210303	Цэвэр, бохир ус	4,939,344.00	5,530,140.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	104,035,143.49	167,691,446.07
210401	Бичиг хэрэг	5,207,000.00	3,964,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	81,030,550.00	147,462,670.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,599,935.49	4,814,106.07
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	240,000.00	1,500,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	8,651,100.00	4,883,600.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	4,306,558.00	5,067,070.00
2105	Нормативт зардал	122,519,976.00	166,373,526.74
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	724,690.00	1,100,915.00
210502	Хоол, хүнс	49,471,150.00	70,519,150.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	72,324,136.00	94,753,461.74
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	34,867,347.29	138,271,512.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	2,676,019.29	2,267,480.00
210604	Урсгал засвар	32,191,328.00	136,004,032.00
2107	Томилолт, зочны зардал	00.00	1,800,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	00.00	1,800,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	163,153,422.00	81,942,385.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	155,154,000.00	73,999,240.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	600,000.00	600,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	2,383,416.00	2,249,836.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	682,000.00	759,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,058,000.00	1,058,300.00

Баянхонгор аймгийн Онцгой байдлын газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

210807	Газрын төлбөр	3,276,006.00	3,276,009.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	809,943,398.98	718,309,245.59
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	00.00	11,000,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	00.00	3,715,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	809,943,398.98	703,594,245.59
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	13,101,069.89	41,959,536.43
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	4,740,800.00	8,300,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	4,740,800.00	8,300,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	8,360,269.89	33,659,536.43
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	8,360,269.89	33,659,536.43
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	-716,427,695.55	133,459,585.67
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	165,458,333.35	00.00
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	165,458,333.35	00.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-165,458,333.35	00.00
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	-881,886,028.90	133,459,585.67

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	2,720,941,400.00	4,161,602,720.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,720,941,400.00	4,161,602,720.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	2,709,792,400.00	4,080,491,700.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	2,709,792,400.00	4,080,491,700.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	11,149,000.00	81,111,020.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	540,000.00	00.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	9,669,000.00	21,535,500.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	940,000.00	59,575,520.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	2,720,941,400.00	4,107,925,820.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,720,941,400.00	4,107,925,820.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,707,840,330.11	4,065,966,283.57
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2,334,635,442.00	3,504,296,051.00
210101	Үндсэн цалин	1,609,783,813.00	2,268,663,898.00
210102	Нэмэгдэл	654,769,529.00	1,066,668,853.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	61,645,500.00	87,983,500.00
210104	Урамшуулал	8,436,600.00	80,979,800.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	70,688,758.68	94,247,728.97
210201	Тэтгэврийн даатгал	19,755,990.68	21,006,425.97
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,324,234.00	2,447,153.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,859,389.00	1,881,748.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	432,862.00	438,782.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	46,316,283.00	68,473,620.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	198,813,571.94	223,534,382.53
210301	Гэрэл, цахилгаан	17,095,055.74	19,110,907.53
210302	Түлш, халаалт	176,779,172.20	198,893,335.00
210303	Цэвэр, бохир ус	4,939,344.00	5,530,140.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	14,712,535.49	14,086,706.07
210401	Бичиг хэрэг	4,989,000.00	2,889,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,599,935.49	4,814,106.07
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	240,000.00	1,500,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,883,600.00	4,883,600.00
2105	Нормативт зардал	45,341,600.00	71,530,150.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	986,000.00	1,086,000.00
210502	Хоол, хүнс	44,355,600.00	70,444,150.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	24,500,000.00	112,630,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	00.00	1,980,000.00
210604	Урсгал засвар	24,500,000.00	110,650,000.00

Баянхонгор аймгийн Онцгой байдлын газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

2107	Томилолт, зочны зардал	00.00	1,800,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	00.00	1,800,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	19,148,422.00	40,481,265.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	11,149,000.00	32,538,120.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	600,000.00	600,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	2,383,416.00	2,249,836.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	682,000.00	759,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,058,000.00	1,058,300.00
210807	Газрын төлбөр	3,276,006.00	3,276,009.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	00.00	3,360,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	00.00	3,360,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	13,101,069.89	41,959,536.43
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	4,740,800.00	8,300,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	4,740,800.00	8,300,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	8,360,269.89	33,659,536.43
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	8,360,269.89	33,659,536.43
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	00.00	53,676,900.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	00.00	904,900.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	00.00	904,900.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	00.00	904,900.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	00.00	904,900.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	00.00	-904,900.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	00.00	52,772,000.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00	52,772,000.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	400,042,860.19	216,528,453.86	863,022,001.47	1,479,593,315.52
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	5,739,176.06	5,739,176.06
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	400,042,860.19	216,528,453.86	868,761,177.53	1,485,332,491.58
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	00.00	-5,739,176.06	00.00	-5,739,176.06
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	53,373,696.66	53,373,696.66
C08	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,156,582,358.27	366,063,079.97	2,735,809,918.91	4,258,455,357.15
D01	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,156,582,358.27	366,063,079.97	2,735,809,918.91	4,258,455,357.15
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,156,582,358.27	366,063,079.97	2,735,809,918.91	4,258,455,357.15
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	133,459,585.67	133,459,585.67
D09	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,156,582,358.27	366,063,079.97	2,869,269,504.58	4,391,914,942.82

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны			
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	хувь
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	4,080,491,700.00	4,046,832,163.57	33,659,536.43	99.2
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	4,080,491,700.00	4,046,832,163.57	33,659,536.43	99.2

Баянхонгор аймгийн Онцгой байдлын газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	4,072,179,900.00	4,038,532,163.57	33,647,736.43	99.2
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	3,518,139,300.00	3,504,296,051.00	13,843,249.00	99.6
210101	Үндсэн цалин	2,079,519,900.00	2,268,663,898.00	189,143,998.00	109.1
210102	Нэмэгдэл	1,311,880,600.00	1,066,668,853.00	245,211,747.00	81.3
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	45,759,000.00	87,983,500.00	-42,224,500.00	192.3
210104	Урамшуулал	80,979,800.00	80,979,800.00	0.00	100.0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	96,887,700.00	94,247,728.97	2,639,971.03	97.3
210201	Тэтгэврийн даатгал	21,791,500.00	21,006,425.97	785,074.03	96.4
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,563,700.00	2,447,153.00	116,547.00	95.5
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,050,400.00	1,881,748.00	168,652.00	91.8
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	4,504,500.00	438,782.00	4,065,718.00	9.7
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	65,977,600.00	68,473,620.00	-2,496,020.00	103.8
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	234,091,200.00	223,534,382.53	10,556,817.47	95.5
210301	Гэрэл, цахилгаан	26,395,900.00	19,110,907.53	7,284,992.47	72.4
210302	Тулш, халаалт	201,967,100.00	198,893,335.00	3,073,765.00	98.5
210303	Цэвэр, бохир ус	5,728,200.00	5,530,140.00	198,060.00	96.5
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	14,650,700.00	14,086,706.07	563,993.93	96.2
210401	Бичиг хэрэг	2,889,000.00	2,889,000.00	0.00	100.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,378,000.00	4,814,106.07	563,893.93	89.5
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,500,100.00	1,500,000.00	100.00	100.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,883,600.00	4,883,600.00	0.00	100.0
2105	Нормативт зардал	75,114,900.00	71,530,150.00	3,584,750.00	95.2
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	1,086,000.00	1,086,000.00	0.00	100.0
210502	Хоол, хүнс	74,028,900.00	70,444,150.00	3,584,750.00	95.2
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	112,650,000.00	112,630,000.00	20,000.00	100.0
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	2,000,000.00	1,980,000.00	20,000.00	99.0
210604	Урсгал засвар	110,650,000.00	110,650,000.00	0.00	100.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	17,286,100.00	14,847,145.00	2,438,955.00	85.9
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	8,485,000.00	6,904,000.00	1,581,000.00	81.4
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	600,000.00	600,000.00	0.00	100.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	2,686,000.00	2,249,836.00	436,164.00	83.8
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	759,000.00	759,000.00	0.00	100.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,058,300.00	1,058,300.00	0.00	100.0
210807	Газрын төлбөр	3,697,800.00	3,276,009.00	421,791.00	88.6
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3360000.00	3360000.00	0.00	100.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,360,000.00	3,360,000.00	0.00	100.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	8311800.00	8300000.00	11,800.00	99.9
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	8,311,800.00	8,300,000.00	11,800.00	99.9
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	8,311,800.00	8,300,000.00	11,800.00	99.9
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	4,080,491,700.00	4,046,832,163.57	33,659,536.43	99.2
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	4,080,491,700.00	4,046,832,163.57	33,659,536.43	99.2
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	4,080,491,700.00	4,046,832,163.57	33,659,536.43	99.2
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	135.00	119.00	16.00	88.1
620001	Удирдах ажилтан	01.00	01.00	0.00	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	134.00	118.00	16.00	88.1
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	135.00	119.00	16.00	88.1
650002	Төрийн тусгай албан хаагч (ТТ)	124.00	111.00	13.00	89.5
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	11.00	08.00	3.00	72.7

2.5 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

(төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	28,339,020.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	28,339,020.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,800,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,800,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	26,539,020.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	26,539,020.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	81111020.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	81,111,020.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	21,535,500.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	59,575,520.00
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	52,772,000.00

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Баянхонгор аймгийн Онцгой байдлын газар нь Гамшгаас хамгаалах хууль тогтоомж, төрийн бодлогыг хэрэгжүүлэх, гамшгаас хамгаалах үйл ажиллагааг орон нутгийн хэмжээнд зохион байгуулж, мэргэжлийн удирдлагаар хангах чиг үүргийн хүрээнд дараах зорилтуудыг дэвшүүлэн ажиллаж байна. Үүнд:

- Гамшгаас хамгаалах техник, тоног төхөөрөмжийн стандартын түвшин, хангалтыг дээшлүүлж, гамшгийн үеийн харилцаа холбоог сайжруулах
- Гамшгаас урьдчилан сэргийлэх үйл ажиллагааны чанар, үр нөлөөг дээшлүүлэх
- Гамшгийн эрсдэлийн удирдлагыг боловсронгуй болгох, гамшиг судлалын шинжлэх ухаан, инновацыг үйл ажиллагаандаа нэвтрүүлэх
- Гамшгийн нэгдсэн удирдлага зохицуулалтыг сайжруулах, холбоо, цахим мэдээллийн аюулгүй байдлыг хангах
- Гал түймэртэй тэмцэх үйл тэмцэх үйл ажиллагааг бэхжүүлж, хүч хэрэгслийн бэлэн байдлыг сайжруулах
- Стратегийн зориулалттай нөөцийн бараа, материалын хадгалалт, хамгаалалтыг сайжруулах
- Улсын нөөцийн удирдлага, зохион байгуулалт, хүмүүнлэгийн тусламжийг зохицуулалтыг сайжруулах
- Удирдлагын манлайлал, хүний нөөцийн хөгжлийг хангаж, чадавхыг бэхжүүлэх
- Гамшгаас хамгаалах эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгох, бүх талын үйлчилгээг сайжруулах
- Төсөв санхүү, хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлэх, ар тал, хангалт үйлчилгээг сайжруулах
- Дотоод аюулгүй байдлыг хангах, хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний үр дүнг дээшлүүлэх

Онцгой байдлын газар, урьдчилан сэргийлэх тасаг, Гал түймэр унтраах, аврах 16 дугаар анги, Гал түймэр унтраах, аврах 72 дугаар анги, Жаргалант сум дахь Эрэн хайх аврах салбар, Улсын нөөцийн 127 дугаар салбар, Баянхонгор сум дахь Эрэн хайх, аврах бүлэг, Баянцагаан сум дахь эрэн хайх, аврах бүлэг, Баянговь сум дахь Эрэн хайх, аврах бүлэг зэрэг бүтэц зохион байгуулалтай, батлагдсан орон тоонд багтаан үйл ажиллагаа явуулсан байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Баянхонгор аймгийн Онцгой байдлын газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккрузал сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

ОБЕГ-ын даргын 2016.12.15-ний өдрийн А/293 дугаар тушаалаар шинэчлэн баталсан “Онцгой байдлын асуудал эрхэлсэн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг” нь мөрдөж байгаа холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна..

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Баянхонгор аймгийн Онцгой байдлын газар нь 2024 оны санхүүгийн тайланг Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Баянхонгор аймгийн Онцгой байдлын газрын 2024 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгө 4,391,914.9 мянган төгрөг байгаа бөгөөд өмнөх оноос 133,459.6 мянган төгрөгөөр буюу 3.1 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	-	52,772.0	52,772.0
Авлага	30,000.0	30,000.0	-
Бараа материал	1,013,427.9	1,141,785.3	128,357.3
Үндсэн хөрөнгө	6,450,063.3	7,105,987.8	655,924.5
Хуримтлагдсан элэгдэл	(3,235,035.9)	(3,938,630.2)	(703,594.2)
Нийт хөрөнгө	4,258,455.4	4,391,914.9	133,459.6
Өр төлбөр	-	-	-
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	4,258,455.4	4,391,914.9	133,459.6
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	4,258,455.4	4,391,914.9	133,459.6

Эх сурвалж: Байгууллагын 2024 оны санхүүгийн тайлан

Авлага дансны үлдэгдэл 30,000.0 мянган төгрөг байгаа нь 2016 онд үүссэн Сод ноён ХХК-тай холбоотой үүсэн авлага тус байгууллагаас хууль хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн боловч Баянхонгор аймгийн Прокурорын газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 01-ний өдрийн 1/2955 дугаартай шинжгүй гэж дүгнэн 2022 оны 184 тогтоолоор хэрэг бүртгэлийг хаасан байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 1,141,785.3 мянган төгрөг болж 128,357.3 мянган төгрөг өссөн нь төсвийн хөрөнгөөр 206,768.9 мянган төгрөгийн хөрөнгө худалдан авч, аймгийн ЗДТГ болон аймгийн онцгой комиссоос 7,712.5 мянга, аймгийн ИТХ-аас 9,800.0 мянга, Онцгой байдлын Ерөнхий газраас 438,274.4 мянган төгрөгийн хөрөнгийг тус тус үнэ төлбөргүй шилжүүлэн авч 521,111.4 мянган төгрөгийн хөрөнгийг үйл ажиллагаандаа зарцуулж, 8,020.0 мянган төгрөгийг хөрөнгийн төсөвт байгууллагад шилжүүлэн, 5,067.1 мянган төгрөгийн Онцгой байдлын газрын даргын 2024 оны А/71 дүгээр тушаалаар акталсантай холбоотой байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 7,105,987.8 мянган төгрөг болж 655,924.5 мянган төгрөгөөр өссөн нь 904.9 мянган төгрөгийн хөрөнгө төсвийн хөрөнгөөр худалдан авч, Онцгой байдлын ерөнхий газрын дэргэдэх 185 дугаар ангиас 149,000.0 мянган төгрөгийн үнэ бүхий Ланд Круйзер Лонг-76 автомашин, Ар тал хангалтын 115 дугаар ангиас Баянговь, Баянцагаан Эрэн хайх, аврах бүлгүүдэд шуурхай албаны зориулалт бүхий ISUZU маркийн 398,000.0 мянган төгрөгийн үнэ бүхий 2 ширхэг тээврийн хэрэгсэл, аймгийн Засаг даргын Тамгын газраас 10,500.0 мянга, аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаас 8,000.0 мянга, ОБЕГ-н харьяа ар талын 115 дугаар ангиас 16,934.0 мянган төгрөгийн хөрөнгө тус тус үнэ төлбөргүй шилжүүлэн авсантай холбоотой байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 4,391,914.9 мянган төгрөг болж 133,459.5 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүн 133,459.5 мянган төгрөгийн өөрчлөлтөөс шалтгаалсан байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2024 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс 3,234,485.9 мянган тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төслийн саналаас 510,643.4 мянган төгрөгөөр өсгөж 3,745,129.3 мянган төгрөгөөр анх батлагдсан ба тодотголоор 4,080,491.7 мянган төгрөг болгож 335,362.4 мянган төгрөгөөр өсгөн баталсан нь төрийн албан хаагчийн цалин нэмэгдсэнтэй холбоотой байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн шууд захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 2 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 4,080,491.7 мянган төгрөг батлагдсанаас 4,046,832.2 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 4,046,832.2 мянган төгрөг буюу 99.2 хувьтай байгаа нь үндсэн үйл ажиллагааны зардлын төсвийг 33,659.5 мянган төгрөгөөр дутуу зарцуулсантай холбоотой байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	/мянган төгрөгөөр/	
				Зөрүү	Биелэлт
1	80801 үндсэн үйл ажиллагаа зардал	4,072,179.9	4,038,532.2	33,647.7	99%
3	80802 Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж	8,311.8	8,300.0	11.8	100%
	Нийт дүн	4,080,491.7	4,046,832.2	33,659.5	99%

Эх сурвалж: Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаас

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

Үндсэн үйл ажиллагааны зардлаас 33,647.7 мянга буюу 1 хувь, ажил олгогчоос олгох тэтгэмжийн зардлаас 11.8 мянга нийт 33,659.5 мянган төгрөгийг улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тайлант онд тус байгууллагын нэмэлт санхүүжилтийн дансаар дараах орлого төвлөрсөн байна.

Хүснэгт 3. Нэмэлт санхүүжилтийн орлого

Д/д	Орлогын нэр төрөл	Авсан санхүүжилт
1	Гамшгийн голомтот ажилласан томилот *	9,535.5
2	УНС-ын засварын зардал	12,000.0
3	Даатгалын нөхөн төлбөр	3,503.5
4	Баянхонгор аймгийн Нисэх буудлаас Галын машины түрээсийн төлбөр	3,300.0
5	Онцгой байдлын газар /Ахмадын сан байгуулав.	52,772.0
	Нийт дүн	81,111.0

Эх сурвалж: Нэмэлт санхүүжилтийн дансны хуулга

Дээрх орлогыг зориулалтын дагуу зарцуулсан ба оны эцэст ахмадын сан байгуулж нэмэлт санхүүжилтийн дансанд 52,772.0 мянган төгрөгийг төвлөрүүлж 52,772.0 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Баянхонгор аймгийн Онцгой байдлын газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав. Мөн байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулахтай холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Н.Бүнчинсүрэн гүйцэтгэж, ахлах аудитор М.Алтантуяа, Газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Б.Мөнхбат нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Баянхонгор аймгийн Онцгой байдлын газар нь 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2025 оны 01 дүгээр сарын 23-ны өдөр ирүүлсэн.

2024 оны төсвийн хөрөнгийг захиран зарцуулах 1 дүгээр гарын үсгийг Д.Бат-Эрдэнэ, 2 дугаар гарын үсгийг нягтлан бодогч Э.Баянзул нар зурж хөрөнгийг захиран зарцуулжээ.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр төсвийн гүйцэтгэлийн нийт зардлыг сонгож, материаллаг байдлын түвшин 1.0 хувиар тооцож материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг “Дунд” гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2024 оны батлагдсан төсвийн нийт зардлын 3,745,129.3 мянган төгрөгөөс тооцоход 37,451.3 мянган төгрөг байгаа ба гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг 65 хувиар буюу 24,343.3 мянган төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзлээ.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Тухайн байгууллага нь төрийн тусгай чиг үүрэг хэрэгжүүлдэг байгууллага тул орон тооны болон тээврийн хэрэгслийн хязгаарлалт үйлчлэхгүй бөгөөд бусад хэмнэлттэй холбоотой заалтуудыг зөрчөөгүй болно.

Төрийн хэмнэлтийн хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор 2024 оны гэрэл цахилгааны зардлыг 7,285.0 мянга, түлш халаалтын зардлыг 3,073.8 мянга, цэвэр бохир усны зардлыг 198.0 мянга нийт тогтмол зардал 10,556.8 мянга буюу 5.5 хувь хэмнэсэн байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тус байгууллага нь 2024 онд 171 мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулахаас 166 мэдээллийг хугацаанд нь байршуулсан, 5 мэдээллийг байршуулах хугацаа болоогүй байна.

Тайлант онд шилэн дансны цахим хуудаст цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 4,061,752.3 мянган төгрөгийн 32 гүйлгээ цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий зарлагын 315,041.4 мянган төгрөгийн 26 гүйлгээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах шийдвэрийн 159,211.3 мянган төгрөгийн 120 мэдээллийг бүрэн байршуулсан байна.

Харин цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 40,044.2 мянган төгрөгийн 1 гүйлгээ байршуулаагүй байсан ба аудитын явцад нөхөн мэдээлсэн.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Завсрын аудит хийгээгүй.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх аудитаар 36,052.2 мянган төгрөгийн 4 алдаа, зөрчил илэрснээс 354.1 мянган төгрөгийн төлбөрийн акт, 4,791.0 мянган төгрөгийн зөрчил арилгах 1 албан шаардлага, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх 30,907.1 мянган төгрөгийн 2 зөвлөмж хүргүүлсэн ба Баянхонгор аймгийн Онцгой байдлын газрын даргын 2024.02.29-ны өдрийн 18/57 дүгээр албан бичгээр хэрэгжилтийг тооцсон ба 1 зөвлөмж хэрэгжээгүй хэрэгжилтийг 75 хувиар тооцсон байна.

Хүснэгт 4. Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт /мянган төгрөгөөр/		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Төлбөрийн акт	1	354.1	1	354.1	100
Албан шаардлага	1	4,791.0	1	4,791.0	100
Зөвлөмж	2	30,907.1	1	907.1	50
Нийт дүн	4	36,052.2	3	6,052.2	75.0

Эх сурвалж: 2024 оны аудитын тайлангаас

Өмнөх оны аудитаар өгсөн 30,000.0 мянган төгрөгийн 1 зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал байхгүй.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 67,145.1 мянган төгрөгийн зөрчил¹ илэрснээс 67,145.1 мянган төгрөгийн 2 зөрчлийг арилгах албан шаардлагыг хүргүүлэв.

5.1 Албан шаардлага

1. Тус байгууллага нь 2024 оны 09 сард урсгал засварын зардлаас "Арвижих" барилгын материалын дэлгүүртэй 19,908.0 мянган төгрөгийн барилгын материал нийлүүлэх гэрээ байгуулж Гал түймэр унтраах, аврах 16 ангийн дээврийн засвар, "Дэлгэрэх" барилгын материалын дэлгүүртэй 17,237.1 мянган төгрөгийн барилгын материал нийлүүлэх гэрээ байгуулж Бууцагаан сум дахь Гал түймэр унтраах, 72 дугаар ангийн байранд ариун цэврийн өрөө нойлын засварын хийсэн гэх боловч дээрх ажлууд нь засварын ажлын зураг төсөв байхгүй барилгын материал худалдан авч шаардах хуудсаар зарцуулсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 24 дүгээр зүйл. Төсвийн зарлага 24.6 дахь "Төсөв захирагчийн үйл ажиллагаа, хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, төсөл, арга хэмжээний урсгал болон хөрөнгийн зардлыг төлөвлөх, гүйцэтгэлийн хяналт хийхдээ холбогдох норм, норматив, батлагдсан стандарт, зураг төсвийг үндэслэнэ.", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4 дэх "Үнэн зөв байх" 13 дугаар зүйлийн 13.5 дахь "Аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага, нягтлан бодогч нь үйлдвэрлэл, үйлчилгээний шат дамжлага, аж ахуйн үйл ажиллагааны

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

хүрээнд гарсан хөрөнгө, эх үүсвэрийн хөдлөл, өөрчлөлт бүрийг анхан шатны баримтад бичгээр болон цахимаар бичилт хийж баталгаажуулна.

"Шийдвэрлэсэн нь: Гал түймэр унтраах, аврах 16 ангийн дээврийн засвар, Бууцагаан сум дахь Гал түймэр унтраах, 72 дугаар ангийн байранд ариун цэврийн өрөө нойлын засварын ажлыг хийсэн талаарх нотлох баримтыг ирүүлэх албан шаардлагыг хүргүүлэв.

2. Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар тус байгууллагын санхүүгийн тайланд 2016 онд "Сод ноён" ХХК-тай холбоотой үүссэн авлагыг барагдуулах зөвлөмж өгсөн боловч хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8 дахь " Төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх. " гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: "Сод ноён" ХХК-тай холбоотой үүссэн авлагыг барагдуулах талаар арга хэмжээ авч зөрчлийг арилгах албан шаардлагыг хүргүүлэв.

Дээрх албан шаардлагын биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2025 оны 05 дугаар сарын 30 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

-----oO-----

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

(мянган төгрөг)

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Тус байгууллага нь 2024 оны 09 сард урсгал засварын зардлаас "Арвижих" барилгын материалын дэлгүүртэй 19,908.0 мянган төгрөгийн барилгын материал нийлүүлэх гэрээ байгуулж Гал түймэр унтраах, аврах 16 ангийн дээврийн засвар, "Дэлгэрэх" барилгын материалын дэлгүүртэй 17,237.1 мянган төгрөгийн барилгын материал нийлүүлэх гэрээ байгуулж Бууцагаан сум дахь Гал түймэр унтраах, 72 дугаар ангийн байранд ариун цэврийн өрөө нойлын засварын хийсэн гэх боловч дээрх ажлууд нь засварын ажлын зураг төсөв байхгүй барилгын материал худалдан авч шаардах хуудсаар зарцуулсан байна	1	37,145.1	-	-	1	37,145.1	-	-
Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар тус байгууллагын санхүүгийн тайланд 2016 онд "Сод ноён" ХХК-тай холбоотой үүссэн авлагыг барагдуулах зөвлөмж өгсөн боловч хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.	1	30,000.0	-	-	1	30,000.0	-	-
Дүн	2	67,145.1	-	-	2	67,145.1	-	-

-----oOo-----

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2025 оны 02 сарын 12 өдөр

Дугаар 05/АО 570240 / АНА-2025/038/
НА-СТА-ТМЗ

Номгон

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд тодорхойлсон Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Баянхонгор аймгийн Онцгой байдлын газрын 2024 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Урсгал засварын зардлаас 2024 оны 9 сард "Арвижих" барилгын материалын дэлгүүртэй 19,908,000 (Арван есөн сая есөн зуун найман мянга) төгрөгийн барилгын материал нийлүүлэх гэрээ байгуулж Гал түймэр унтраах, аврах 16 ангийн дээврийн засвар, "Дэлгэрэх" барилгын материалын дэлгүүртэй 17,237,100 (Арван долоон сая хоёр зуун гучин долоон мянга нэг зуу) төгрөгийн барилгын материал нийлүүлэх гэрээ байгуулж Бууцагаан сум дахь Гал түймэр унтраах, 72 дугаар ангийн байранд ариун цэврийн өрөө нойлын засварын хийсэн гэх боловч дээрх ажлууд нь зураг төсөв байхгүй барилгын материал худалдан авч шаардах хуудсаар зарцуулсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 24 дүгээр зүйл Төсвийн зарлага; 24.6 дахь "Төсөв захирагчийн үйл ажиллагаа, хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, төсөл, арга хэмжээний урсгал болон хөрөнгийн зардлыг төлөвлөх, гүйцэтгэлийн хяналт хийхдээ холбогдох норм, норматив, батлагдсан стандарт, зураг төсвийг үндэслэнэ. Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4 дэх "Үнэн зөв байх" 13 дугаар зүйлийн 13.5 дахь "Аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага, нягтлан бодогч нь үйлдвэрлэл, үйлчилгээний шат дамжлага, аж ахуйн үйл ажиллагааны хүрээнд гарсан хөрөнгө, эх үүсвэрийн хөдлөл, өөрчлөлт бүрийг анхан шатны баримтад бичгээр болон цахимаар бичилт хийж баталгаажуулна." гэсэн заалтуудыг зөрчсөн байна

Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 дэх "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага

5040013

өгнө”, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам”-ын 4 дүгээр зүйлийн 4.2.1.11 дэх “хууль, тогтоомж гэрээ, хэлцэл зөрчсөн алдаа, зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал” гэснийг тус тус үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Гал түймэр унтраах, аврах 16 ангийн дээврийн засвар, Бууцагаан сум дахь Гал түймэр унтраах, 72 дугаар ангийн байранд ариун цэврийн өрөө нойлын засварын ажлыг хүлээн авах комисс томилон хүлээн авч нотлох баримтыг 2025 оны 03 сарын 14 дотор Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлэх¹

2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Баянхонгор аймгийн Онцгой байдлын газрын дарга Д.Бат-Эрдэнэ, нягтлан бодогч Э.Баянзул нарт даалгав^{1,2}.

АЛБАН ШААРДЛАГЫГ ӨГСӨН³:

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР:

Б.МӨНХБАТ

АУДИТОР:

Н.Бунчинсүрэн

6417143544
60A0067 9007423

Н.БҮНЧИНСҮРЭН

¹ Захиргааны ерөнхий хуулийн 94 дүгээр зүйлийн 94.1 “Захиргааны актыг энэ хуульд заасан журмын дагуу мэдэгдсэнээс хойш 30 хоногийн дотор гомдлыг хянан шийдвэрлэх захиргааны байгууллагад гаргана.”

² Монгол улсын ерөнхий аудиторовын 2020 оны А/106 дугаар тушаалаар баталсан “Төрийн аудитын байгууллагаас аудит хийх журам”-ын 5.5 “Аудитад хамрагдагч нь аудитын тайлангийн төслийн өөрт холбогдох хэсэгтэй танилцах, санал өгөх, албан шаардлага, төлбөрийн акт, эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хөндсөн гэж үзвэл эрх бүхий албан тушаалтанд гомдол гаргах эрхтэй”

³ Төрийн аудитын тухай хуулийн 42.1-т энэ хуулийн 16 дугаар зүйлд заасан этгээд, хүчин төгөлдөр болсон албан шаардлага, төлбөрийн актыг хугацаанд нь биелүүлээгүй, аудитын үйл ажиллагаанд саад учруулсан, санхүүгийн тайлангийн аудитаар сөрөг дүгнэлт авсан, хуулиар хориглосон үйл ажиллагаа явуулсан, албан үүргээ биелүүлээгүй, албан тушаалын бүрэн эрхээ хэтрүүлсэн нь аудитаар илэрсэн бол тухайн албан хаагчид сахилгын шийтгэл ногдуулах үндэслэл болно

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2025 оны 02 сарын 12 өдөр

Дугаар 06/А0570 240 /АМА-20257038/
НА-СТА-ТМЗ

Номгон

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд тодорхойлсон Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Баянхонгор аймгийн Онцгой байдлын газрын 2024 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Санхүүгийн тайланд 2016 онд үүссэн "Сод ноён" ХХК-тай холбоотой 30,000,000 (Гучин сая) төгрөгийн авлагыг барагдуулах талаар арга хэмжээ авч ажиллах зөвлөмжийг хэрэгжүүлээгүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8 дахь "Төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх." гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 дэх "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4 дүгээр зүйлийн 4.2.1.Албан шаардлага өгөхөд дараах нийтлэг үндэслэлийг харгалзана" 4.2.1.10 дахь "Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчил, түүнийг арилгахаар өгсөн зөвлөмжийг хугацаанд нь хэрэгжүүлээгүй бол" гэснийг тус тус үндэслэн **ШААРДАХ** нь:

1. Санхүүгийн тайланд үлдэгдэлтэй байгаа Сод ноён ХХК-тай холбоотой 30,000,000 (Гучин сая) төгрөгийн авлагыг барагдуулах арга хэмжээ авч нотлох баримтыг FAS системд оруулж, нотлох баримтыг 2025 оны 05 сарын 30 дотор Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлэх¹

5040018

2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Баянхонгор аймгийн Онцгой байдлын газрын дарга Д.Бат-Эрдэнэ, нягтлан бодогч Э.Баянзул нарт даалгав^{1,2}.

АЛБАН ШААРДЛАГЫГ ӨГСӨН³:

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР:

Б.МӨНХБАТ

АУДИТОР:

Handwritten signature

Н.БУНЧИНСҮРЭН

6417143544
Б.ОА0067 9007423

¹ Захиргааны ерөнхий хуулийн 94 дүгээр зүйлийн 94.1 "Захиргааны актыг энэ хуульд заасан журмын дагуу мэдэгдсэнээс хойш 30 хоногийн дотор гомдлыг хянан шийдвэрлэх захиргааны байгууллагад гаргана."

² Монгол улсын ерөнхий аудиторовын 2020 оны А/106 дугаар тушаалаар баталсан "Төрийн аудитын байгууллагаас аудит хийх журам"-ын 5.5 "Аудитад хамрагдагч нь аудитын тайлангийн төслийн өөрт холбогдох хэсэгтэй танилцах, санал өгөх, албан шаардлага, төлбөрийн акт, эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хөндсөн гэж үзвэл эрх бүхий албан тушаалтанд гомдол гаргах эрхтэй"

³ Төрийн аудитын тухай хуулийн 42.1-т энэ хуулийн 16 дугаар зүйлд заасан этгээд, хүчин төгөлдөр болсон албан шаардлага, төлбөрийн актыг хугацаанд нь биелүүлээгүй, аудитын үйл ажиллагаанд саад учруулсан, санхүүгийн тайлангийн аудитаар сөрөг дүгнэлт авсан, хуулиар хориглосон үйл ажиллагаа явуулсан, албан үүргээ биелүүлээгүй, албан тушаалын бүрэн эрхээ хэтрүүлсэн нь аудитаар илэрсэн бол тухайн албан хаагчид сахилгын шийтгэл ногдуулах үндэслэл болно